

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
شورای عالی برنامه‌ریزی علوم پزشکی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته رشته مدارک پزشکی

(مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و نحوه ارزشیابی)



مصوب سی و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

موافق ۱۳۸۶/۱۲/۱۱

بسمه تعالی

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته رشته مدارک پزشکی



رشته: مدارک پزشکی

دوره: کارشناسی ناپیوسته

دبيرخانه تخصصی: دبيرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی

شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی در سی و ششمین جلسه مورخ ۸۶/۱۲/۱۱ بر اساس طرح دوره کارشناسی ناپیوسته رشته مدارک پزشکی که به تأیید دبيرخانه شورای آموزش علوم پایه پزشکی، بهداشت و تخصصی رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در چهار فصل (مشخصات کلی، برنامه، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه) بشرح پیوست تصویب کرد و مقرر می دارد:

- ۱- برنامه آموزشی کارشناسی ناپیوسته رشته مدارک پزشکی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.
 - الف- دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیرنظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اداره می شوند.
 - ب- موسساتی که با اجازه رسمی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و براساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی می باشند.
 - ج- موسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

- ۲- از تاریخ ۸۶/۱۲/۱۱ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه موسسات در زمینه کارشناسی ناپیوسته رشته مدارک پزشکی در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسون می شوند و دانشگاهها و موسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.
- ۳- مشخصات کلی، برنامه درسی، سرفصل دروس و ارزشیابی برنامه دوره کارشناسی ناپیوسته رشته مدارک پزشکی در چهار فصل جهت اجرا ابلاغ می شود.

رأی صادره در سی و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۲/۱۱/۸۶ در مورد

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته رشته مدارک پزشکی

- ۱- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته رشته مدارک پزشکی با اکثریت آراء به تصویب رسید.
- ۲- برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته رشته مدارک پزشکی از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

مورد تأیید است

مورد تأیید است

دکتر سید همیر محسن ضیائی

دکتر محمدحسین اسدی

دییر شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

دییر شورای آموزش علوم پایه پزشکی،
بهداشت و تخصصی

رأی صادره در سی و ششمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی مورخ ۱۲/۱۱/۸۶ در
مورد برنامه آموزشی دوره کارشناسی ناپیوسته رشته مدارک پزشکی صحیح است و به مورد
اجرا گذاشته شود.



دکتر کامران باقری لنگرانی
وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

فصل اول

مشخصات کلی برنامه آموزشی

دوره کارشناسی ناپیوسته

رشته مدارک پزشکی



۱- نام رشته و مقطع مربوطه:

کارشناسی ناپیوسته مدارک پزشکی (B.Sc.)

کارشناسی ناپیوسته مدارک پزشکی به مقطعی اطلاق میگردد که فارغ التحصیلان مقطع کاردانی پس از موفقیت در آزمون مربوطه، طی آن آموزش های لازم را فرا می گیرند. فارغ التحصیلان این مقطع قادر خواهند بود مدیریت مدارک پزشکی مشتمل بر جمع آوری، سازماندهی، طبقه بندی و بازیابی اطلاعات بر اساس آخرین مستندات بین المللی را به عهده بگیرند و در زمینه ایجاد سیستم های اطلاعات سلامت همگام با آخرين پیشرفت های فن آوری، نظرات کارشناسی ارائه دهند.

۲- تاریخچه رشته و پیشرفت های جدید:

در سال ۱۳۵۱ انتستیتو عالی علوم بیمارستانی بصورت ۲ مقطعی (کاردانی، کارشناسی) آموزش این رشته را شروع نمود و پس از انقلاب فرهنگی مجدداً از سال ۱۳۶۴ دانشگاههای علوم پزشکی مبادرت به جذب دانشجو در مقطع کاردانی کردند و از سال ۱۳۶۸ دوره کارشناسی ناپیوسته این رشته ایجاد گردید.

۳- ارزشها و باورها (فلسفه برنامه):

با توجه به مبانی الهی و دینی در جامعه ما، ارزشهای اخلاقی و اعتقادی جزء لاینک آموزش می باشد در همین راستا صرفنظر از سن، جنس، رنگ، نژاد، فرهنگ و مذهب بیماران در راستای ارتقای سطح کمی و کیفی خدمات بهداشتی درمانی گام برداشته و جهت دفاع از حقوق بیماران با تاکید بر حفظ اسرار آنان گزارش های پزشکی را به نحو مطلوب سازماندهی نماید.

۴- رسالت برنامه آموزشی در تربیت نیروی انسانی:

رسالت این رشته عبارت است از تربیت افراد کارآزموده ای که بتوانند مدیریت مدارک پزشکی مشتمل بر جمع آوری، سازماندهی، طبقه بندی، و بازیابی اطلاعات براساس آخرین مستندات بین المللی را به عهده بگیرند.



۵- چشم انداز برنامه آموزشی :

در ده سال آینده دانش آموختگان این رشته نیروی مورد نیاز غالب مراکز بهداشتی درمانی کشور را تامین خواهند کرد و از نظر استانداردهای فناوری اطلاعات در مقایسه با کشور های منطقه بالاترین رتبه را خواهند داشت.

۶- اهداف کلی : (Aims)

هدف کلی این برنامه عبارت است از تربیت افراد کارآمدی که بتوانند در زمینه های زیر فعالیت داشته باشند.

- ۱- مدیریت مدارک پزشکی (مشتمل بر جمع آوری، سازماندهی، طبقه بندی و بازیابی اطلاعات)
- ۲- تامین اطلاعات موردنیاز جهت دفاع از حقوق بیمار / مراجعه کننده، موسسات و کارکنان بهداشتی درمانی از طریق حفظ مستندات پرونده پزشکی
- ۳- تامین اطلاعات موردنیاز به منظور بهره برداریهای آموزشی، پژوهشی ، خدماتی و آماری مرتبط به رشته های مختلف پزشکی

۷- نقش های دانش آموختگان : (Role Definition)

دانش آموختگان این مقطع دارای نقش های آموزشی، خدماتی و اجرایی می باشند.

۸- وظایف حرفه ای دانش آموختگان : (Task Analysis)

۱- وظایف آموزشی :

- الف- آموزش بیمار(فرد و جامعه) در مورد منشور حقوق بیمار
- ب- آموزش کارکنان مرتبط با بخش مدارک پزشکی و سیستم اطلاعات بهداشتی درمانی
- ج- آموزش کارکنان جدید در زمینه روند گردش امور در بخش مدارک پزشکی
- د- تهیه مستندات آموزشی مربوطه



۲- وظایف خدماتی :

- الف - تنظیم، تکمیل و کدگذاری پرونده های پزشکی در مراکز بهداشتی درمانی دولتی و خصوصی و مطب ها
- ب - کدگذاری مالی پرونده های پزشکی (تعرفه خدمات تشخیصی و درمانی) و تعیین مغایرت ها
- ج - تحلیل شاخص های آمار بیمارستانی (مرگ و میر، بیماری، مالی و ...) و ارائه به مدیران مربوط و کاربران مجاز
- د - ارائه اطلاعات مدارک پزشکی به کاربران مجاز با رعایت موازین قانونی
- ه - اجرای مصوبات مربوط به مدارک پزشکی
- و - مشارکت در امور مربوط به خدمات ماشینی مدارک پزشکی

۳- وظایف اجرایی :

- الف - مدیریت بخش مدارک پزشکی
- ب - مشارکت در طراحی فرم های مدارک پزشکی

۴- استراتژی ها :

- استراتژی این برنامه تلفیقی از استراتژی استاد محور و دانشجو محور است. در این برنامه به این نکات توجه می شود:
- ۱- آموزش مبتنی بر نیازهای جامعه
 - ۲- توجه به ارتباط صمیمانه و نزدیک اساتید با دانشجو
 - ۳- تشویق و حمایت از مشارکت دانشجویان در طرحهای پژوهشی
 - ۴- توجه به روشهای و فنون نوین آموزشی
 - ۵- آموزش مبتنی بر وظایف حرفه ای و حل مشکلات سلامت جامعه و سازمانهای بهداشتی درمانی



۱۰- شرایط و نحوه پذیرش دانشجو:

- از طریق آزمون ورودی

- مدرک مورد پذیرش منحصراً کارداشی مدارک پزشکی می باشد

مواد امتحانی شامل:

| ضریب | نام مواد امتحانی |
|------|--|
| ۲ | مدارک پزشکی |
| ۲ | سیستم های رایج طبقه بندی بیمارها و اقدامات پزشکی |
| ۲ | سازماندهی و ذخیره سازی داده های بهداشتی |
| ۲ | اصطلاحات پزشکی |
| ۲ | بیماری شناسی |
| ۱۰ | جمع |

۱۱- رشته های مشابه در داخل کشور:

ندارد.



۱۲- رشته های مشابه در خارج از کشور :

Health Information Technology
Health Information Management

۱۳- شرایط مورد نیاز برای راه اندازی رشته:

طبق ضوابط شورای نظارت ارزشیابی و گسترش دانشگاههای علوم پزشکی می باشد.

۱۴- موارد دیگر (مانند بورسیه):

ندارد.

فصل دوم

مشخصات دروس برنامه آموزشی

دوره کارشناسی ناپیوسته

رشته مدارک پزشکی



۱- طول دوره و ساختار آن:

طول دوره و شکل نظام آموزشی دوره کارشناسی نایپوسته مدارک پزشکی مطابق آئین نامه آموزشی دوره های کاردانی، کارشناسی نایپوسته و کارشناسی پیوسته مصوب شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی است.

۲- تعداد واحدهای درسی:

تعداد کل واحدهای درسی این دوره ۶۵ واحد است که به شرح زیر می باشد:

| | |
|---------------------------------|----------------|
| دروس عمومی | ۹ واحد |
| دروس اختصاصی اجباری (core) | ۴۰ واحد |
| دروس اختصاصی اختیاری (non core) | ۴ واحد |
| <u>کارآموزی در عرصه</u> | <u>۱۲ واحد</u> |
| جمع واحدها | ۶۵ واحد |



جدول الف) دروس عمومی کارشناسی ناپیوسته مدارک پزشکی

| ردیف | نام درس | تعداد واحد | ساعت | | | پیش نیاز |
|------|------------------------------------|------------|------|------|-----|----------|
| | | | نظری | عملی | جمع | |
| ۱ | یکی از دروس مبانی نظری اسلام | ۲ | — | ۳۴ | ۳۴ | — |
| ۲ | یکی از دروس انقلاب اسلامی | ۲ | — | ۳۴ | ۳۴ | — |
| ۳ | یکی از دروس تاریخ و تمدن اسلامی | ۲ | — | ۳۴ | ۳۴ | — |
| ۴ | یکی از دروس آشنائی با منابع اسلامی | ۲ | — | ۳۴ | ۳۴ | — |
| ۵ | تریبیت بدنی (۲) | ۱ | — | ۳۴ | ۳۴ | — |
| ۶ | جمعیت و تنظیم خانواده × | ۲ | — | ۳۴ | ۳۴ | — |
| جمع | | | ۱۱ | | | |

× توضیح: در صورتیکه دانشجو در دوره کاردانی، درس جمعیت و تنظیم خانواده را نگذراند باید ملزم به گذراندن آن واحد در دوره کارشناسی ناپیوسته، اضافه بر سقف واحدهای دوره می باشد.

| گرایش | عنوان درس | تعداد واحد | ساعت درس | پیش نیاز |
|-------|---|------------|----------|----------|
| ردیف | عنوان درس | تعداد واحد | ساعت درس | پیش نیاز |
| ۱ | ۱- مبانی نظری اسلام اندیشه اسلامی ۱ (مبدأ و معاد) اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت) | ۲ | ۳۴ | ۳۴ |
| ۲ | انقلاب اسلامی ایران آشنائی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران اندیشه سیاسی امام خمینی (ره) | ۲ | ۳۴ | ۳۴ |
| ۳ | ۳- تاریخ و تمدن اسلامی تاریخ تحلیلی صدر اسلام تاریخ امامت | ۲ | ۳۴ | ۳۴ |
| ۴ | ۴- آشنائی با منابع اسلامی تفسیر موضوعی قرآن تفسیر موضوعی نهج البلاغه | ۲ | ۳۴ | ۳۴ |



جدول ب) دروس اختصاصی اجباری (Core) دوره کارشناسی نایپیوسته مدارک پزشکی

| پیش‌نیاز | ساعت | | | تعداد واحد | نام درس | نحوه تدریس |
|--------------------|------|------|------|------------|--|------------|
| | جمع | عملی | نظری | | | |
| — | ۳۶ | — | ۳۶ | ۲ | آمار حیاتی | ۰۱ |
| ۰۱ | ۵۱ | ۳۶ | ۱۷ | ۲ | روش تحقیق | ۰۲ |
| - | ۳۶ | - | ۳۶ | ۲ | اصطلاحات پزشکی ۱ | ۰۳ |
| ۰۳ و هم‌زمان با ۰۶ | ۳۶ | - | ۳۶ | ۲ | اصطلاحات پزشکی ۲ | ۰۴ |
| - | ۶۸ | ۳۶ | ۳۶ | ۳ | فناری اطلاعات بهداشتی | ۰۵ |
| ۰۳ و هم‌زمان با ۰۴ | ۳۶ | — | ۳۶ | ۲ | بیماری شناسی ۳ | ۰۶ |
| ۰۶ | ۳۶ | — | ۳۶ | ۲ | بیماری شناسی ۴ | ۰۷ |
| ۰۷ هم‌زمان با ۰۸ | ۳۶ | — | ۳۶ | ۲ | بیماری شناسی ۵ | ۰۸ |
| --- | ۵۱ | ۳۶ | ۱۷ | ۲ | زبان اختصاصی ۲ | ۰۹ |
| ۰۹ | ۵۱ | ۳۶ | ۱۷ | ۲ | زبان اختصاصی ۴ | ۱۰ |
| --- | ۳۶ | — | ۳۶ | ۲ | بیمه و نظامهای پرداخت در بهداشت و درمان | ۱۱ |
| --- | ۵۱ | ۳۶ | ۱۷ | ۲ | سیستم‌های رایج طبقه بندی و نامگذاری بیماریها و اقدامات ۲ | ۱۲ |
| ۱۲ | ۵۱ | ۳۶ | ۱۷ | ۲ | سیستم‌های طبقه بندی تخصصی و نامگذاری بین المللی بیماریها | ۱۳ |
| --- | ۵۱ | ۳۶ | ۱۷ | ۲ | کدگذاری مرگ و میرها | ۱۴ |
| --- | ۳۶ | — | ۳۶ | ۲ | مدارک پزشکی ۳ | ۱۵ |
| ۱۵ یا هم‌زمان | ۳۶ | — | ۳۶ | ۲ | مدارک پزشکی و جنبه‌های قانونی آن | ۱۶ |
| ۰۲ | ۶۸ | ۶۸ | — | ۲ | پروژه تحقیق | ۱۷ |
| --- | ۳۶ | — | ۳۶ | ۲ | مدیریت بخش مدارک پزشکی | ۱۸ |
| ۰۵ | ۵۱ | — | ۵۱ | ۳ | سیستم‌های اطلاعات بهداشتی و درمانی | ۱۹ |
| ۴۰ | | | | | جمع | |



جدول ج) دروس اختصاصی اختیاری (non core) دوره کارشناسی ناپیوسته مدارک پزشکی

| پیش نیاز | ساعت | | | تعداد واحد | نام درس | کد درس |
|-------------|------|------|------|------------|-------------------------------|--------|
| | جمع | عملی | نظری | | | |
| - | ۵۱ | ۳۴ | ۱۷ | ۲ | کامپیوتر و شبکه های کامپیوترا | ۲۰ |
| - | ۵۱ | ۳۴ | ۱۷ | ۲ | كمکهای اولیه | ۲۱ |
| - | ۳۴ | - | ۳۴ | ۲ | روانشناسی اجتماعی | ۲۲ |
| ۶ یا همزمان | ۳۴ | - | ۳۴ | ۲ | داروشناسی | ۲۳ |
| | | | | ۸ | جمع واحدها | |

- دانشجو می بایست از جدول دروس اختصاصی اختیاری ۴ واحد را انتخاب نموده و بگذراند.



جدول د) کارآموزی در عرصه دوره کارشناسی ناپیوسته مدارک پزشکی

| ساعت | تعداد واحد | نام درس | کد درس |
|------|------------|--------------------|--------|
| ۲۰۴ | ۴ | کارآموزی در عرصه ۱ | ۲۴ |
| ۲۰۴ | ۴ | کارآموزی در عرصه ۲ | ۲۵ |
| ۲۰۴ | ۴ | کارآموزی در عرصه ۳ | ۲۶ |
| ۶۱۲ | ۱۲ | جمع واحدها | |

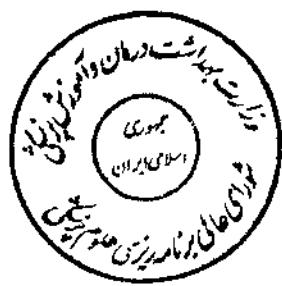


فصل سوم

مشخصات دروس برنامه آموزشی

دوره کارشناسی ناپیوسته

رشته مدارک پزشکی



نام درس: آمار حیاتی

پیش نیاز:-

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

دانشجو در پایان دوره قادر باشد از روش‌های آماری مناسب جهت تحلیل اطلاعات در یک پژوهش تحقیقاتی استفاده کند.

شرح درس:

آشنایی با مفهوم جامعه آماری و تعریف دقیق واحد نمونه گیری، استفاده از بعضی روش‌های نمونه گیری در انجام یک کار تحقیقاتی، نحوه محاسبه حدود اطمینان و تفسیر آن، آشنایی با انواع آزمون‌های آماری و کاربرد هریک از آنها در علوم پزشکی.

رئوس مطالب:(۳۴ ساعت)

- جامعه و نمونه، مفهوم و اهمیت نمونه تصادفی، روش‌های نمونه برداری مبتنی بر احتمال (ساده، طبقه‌ای، خوش‌های و سیستماتیک)
- توزیع نمونه ای میانگین و نسبت (قضیه حد مرکزی)
- حدود اعتماد در برآورد میانگین و نسبت
- آزمون فرضیه شامل: اشتباه نوع اول و دوم، تساوی میانگین جامعه با یک عدد ثابت، تساوی نسبت یک جامعه با یک عدد ثابت، تساوی دو میانگین، تساوی دو نسبت
- ارتباط بین آزمون فرضیه و حدود اعتماد
- استفاده از توزیع کای دو در آزمون استقلال ، همگنی و نیکویی برآنش
- آشنایی با استفاده از نرم افزار SPSS در روش‌های آمار توصیفی و تحلیلی

منابع اصلی درس:

۱- روش‌های آماری و شاخصهای بهداشتی، دکتر کاظم محمد و همکاران

۲- اصول و روش‌های آمار زیستی ، ترجمه دکتر آیت الله

شیوه ارزیابی دانشجو:

آزمون پایان ترم (حیطه شناختی)



کد درس: ۲

نام درس: روش تحقیق

پیش نیاز: آمار حیاتی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

هدف کلی درس:

آشنایی ساختن فراگیران با مبانی نظری تحقیق و شیوه نگارش آن در زمینه های تخصصی مدارک پزشکی

شرح درس:

به منظور بالا بردن مهارت فراگیران در انجام پژوهش، ابتدا مبانی نظری تحقیق مطرح و سپس برای بالا بردن مهارت عملی در انجام پژوهش و بکارگیری تکنیک های آموخته شده فراگیران موظف به انجام یک کار پژوهشی می باشند که بایستی در درس پژوهش گزارش گردد.

رؤوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)



- تعریف پژوهش و کاوش علمی
- پژوهش چگونه شروع می شود
- مراحل پژوهش
- انتخاب موضوع و معیارهای انتخاب آن
- بیان مسئله
- اهداف پژوهش (هدف آرمانی، هدف کلی و اهداف ویژه)
- سوالات و فرضیات پژوهش
- اهمیت پژوهش
- تعریف واژه های کلیدی
- اخلاق در پژوهش
- بررسی ادبیات و پیشینه پژوهش (مبانی نظری، مروری بر مطالعات موجود)
- منبع نویسی (منبع نویسی در متن و شیوه های معمول در علوم پزشکی)
- نقل قول های مستقیم و غیر مستقیم مطالب دیگران
- روش پژوهش (نوع مطالعه، جامعه آماری، محیط پژوهش، تعریف نمونه، حجم نمونه، روش های نمونه گیری، ابزار گردآوری داده ها، تدوین پرسشنامه، اعتبار و ثبات ابزار گردآوری داده ها، روش نمره دهی، روش گردآوری داده ها، متغیرهای پژوهش، تکنیک های آماری و برنامه های کامپیوتری مورد استفاده جهت تحلیل داده ها)
- یافته های پژوهش (چگونگی گزارش یافته ها)
- بحث یافته ها (خلاصه و بحث، محدودیت های پژوهش، پیشنهادات کاربردی، پیشنهادات برای پژوهشها آتی)
- منابع (گزارش اطلاعات کتابشناختی منابع)

- پیوست ها
- ساختار گزارش پژوهش
- کار عملی در زمینه عوامل تئوری ذکر شده فوق و تدوین حادق فصول ۱ و ۲ و ۳ پژوهش، تدوین پرسشنامه و رسم جداول توالی فصل ۴

منابع اصلی درس:

- ۱- روش تحقیق در علوم پزشکی، مبانی پژوهش در علوم پزشکی، دکتر اکبر فتوحی و دکتر فرین کمانگر
- ۲- پژوهش در علوم پزشکی و بهداشت، دکتر محمدرضا زالی
- ۳- اصول طراحی پرسشنامه در مطالعات علوم پزشکی، سرور اسیوند
- ۴- تحقیق در سیستم های بهداشتی، سازمان جهانی بهداشت

شیوه ارزیابی دانشجو:

- آزمون پایان ترم (حیطه شناختی)،
- ارائه طرح پژوهشی در کلاس (حیطه مهارتی)



نام درس: اصطلاحات پزشکی ۱

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

فراگیری واژه های پزشکی (داخلی، جراحی و کودکان)

شرح درس:

ارائه واژه های پزشکی در قالب کلمات با شناخت اجزای متشكله آنها (پزشکی، انگلیسی و فارسی) (معنی و مفهوم و کاربرد آنها در پزشکی)

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

- پیشوندهای رایج و غیر رایج آناتومی، فیزیولوژی، بیماریهای داخلی، جراحی، کودکان، عفونی و علایم رایج مربوطه، آزمایشات، عکسبرداریها، اقدامات درمانی و دارویی، آمار پزشکی
- پسوندهای رایج و غیر رایج آناتومی، فیزیولوژی، بیماریهای داخلی، جراحی، کودکان، عفونی و علایم رایج مربوطه، آزمایشات، عکسبرداریها، اقدامات درمانی و دارویی، آمار پزشکی
- شناخت اجزای متشكله واژه های پزشکی (پزشکی، انگلیسی و فارسی)

منابع اصلی درس:

1. Essential Medical Terminology, Juanita Davies
2. Medical Terminology, Jacqueline Joseph Birmingham
3. Medical Terminology, Barbara J. Cohen
4. Learning Medical Terminology, Miriam G Austrine and Clarjan
5. Medical Abbreviations, Dorland's
6. Medical Abbreviations, Neil M Davies

شیوه ارزیابی دانشجو:

آزمون پایان ترم (حیطه شناختی)



کد درس: ۴

نام درس: اصطلاحات پزشکی ۲

پیش نیاز: اصطلاحات پزشکی ۱ و همزمان با بیماری شناسی ۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

فراگیری واژه های پزشکی (داخلی و جراحی و ...) بصورت اختصار

شرح درس:

ارائه واژه های پزشکی در قالب اختصارات (معنی و مفهوم و کاربرد آنها)

رئوس مطالب:(۳۴ ساعت)

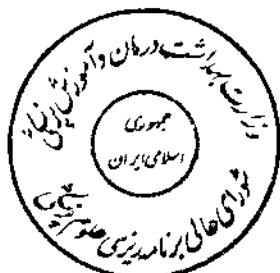
- اختصارات رایج و غیر رایج مرتبط با آناتومی، فیزیولوژی، بیماریهای داخلی، جراحی، کودکان، عفونی (باتاکید بر تشخیص بیماریها) معنی و مفهوم و کاربرد آنها
- اختصارات مرتبط با علائم رایج، آزمایشات، عکسبرداریها، اقدامات دارویی و آمار پزشکی
- اختصارات مرتبط با پرونده بیمار و مدارک پزشکی (پذیرش و ترخیص) از جمله:

| | |
|--------|----------------------|
| D.O.T. | Date of Transfer |
| A.D. | Addmission Diagnosis |
| D.D. | Discharge Diagnosis |
| C.D. | Cesarean Delivered |
| D.O.A. | Date of Admission |

- اختصارات مرتبط با جنبه های قانونی مدارک پزشکی (پذیرش و ترخیص) از جمله:

| | |
|--------|------------------------|
| B.D. | Brain Dead |
| B.I.D. | Brought In Dead |
| A.A. | Automobile Accident |
| S.S.N. | Social Security Number |
| A&O | Alert and Oriented |

- اختصارات مرتبط با قسمت های مختلف بیمارستان
- اعداد در ارتباط با پرونده های بیماران و دستورات دارویی
- Symbols علائم رایج در پزشکی
- ریشه های رایج و غیر رایج پزشکی، آناتومی داخل بدن، آناتومی خارج بدن، مواد موجود در بدن، مایعات بدن، رنگها، اعداد (پزشکی، انگلیسی و فارسی)



پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: (۲ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

هدف کلی درس:

آشنایی فرآگیر با ساختار داده های کامپیوتری و مراحل فناوری اطلاعات بهداشتی درمانی با استفاده از دانش فنی و کامپیوتری و استفاده از منابع کامپیوتری برای کسب اطلاعات

شرح درس:

فناوری اطلاعات بهداشتی درمانی با استفاده از کامپیوتر موجب سهولت در امر اطلاع رسانی به افراد مجاز در محیطهای بهداشتی درمانی می شود. استفاده از کامپیوتر برای جمع آوری، طبقه بندی، پردازش، نگهداری و بازیابی اطلاعات موجب ارتقا کیفیت خدمات و کاهش هزینه ها می گردد و ضرورت دارد که دانش آموختگان مقطع کارشناسی مدارک پزشکی مهارت لازم را برای انجام مراحل فرایند فناوری اطلاعات کسب نمایند.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- مبانی انفورماتیک: اهمیت اطلاعات، ساختار اطلاعات، حقوق گانه اطلاعات، تعریف انفورماتیک، اجزای انفورماتیک بهداشتی درمانی

- طبقه بندی اطلاعات: مزایای زبان استاندارد، تعریف بام بندی اطلاعات، زبان پرستاری یک شکل

- تبدیل داده ها به اطلاعات: عناصر اطلاعاتی (داده، اطلاعات، دانش)، کیفیت داده ها، اعتبار و دقت داده ها، چگونگی گردآوری داده ها، پایگاه های داده پشتیبان تحقیق، چگونگی تبدیل فعالیت های پژوهشی و فرایندهای آماری به دانش جدید

- جنبه های انفورماتیک: گامهای Information Literacy، تولید دانش، فعالیتهای انتشار دانش، اقدام مبتنی بر مدرک، سیستم های پشتیبان تصمیم گیری دانش محور، سیستم های خبره، انفورماتیک و تحقیق، انفورماتیک و مدیریت، انفورماتیک و آموزش

- آشنایی با فناوری اطلاعات در رادیولوژی، دندانپزشکی، جراحی، داروخانه، آزمایشگاه، امورمالی و پرستاری و استانداردهای تبادل اطلاعات الکترونیک بین آنها

- جریان داده های بالینی

- ایمنی و سطوح دسترسی افراد به اطلاعات

- پایش داده ها، کنترل کیفی و کمی در سیستم های کامپیوتری

- بازیابی و ارائه اطلاعات: داده های اولیه، ثانویه، بررسی و خلاصه نویسی داده ها



منابع اصلی درس:

1. Health Information Technology, Davis
2. Information Technology for the Health Professions, Lillian Burke, Barbara Weill
3. Information Systems, Joyce Fortune & Geoff Peters
4. Informatics and Nursing , Linda Q. Thede
5. Health Care Informatics, Engelhardt
6. Electronic Medical Records,

شیوه ارزیابی دانشجو:

- آزمون پایان ترم(حیطه شناختی)

- آزمون عملی (حیطه مهارتی)



نام درس: بیماری شناسی ۲

کد درس: ۶

پیش نیاز: اصطلاحات پزشکی ۱ و همزمان با اصطلاحات پزشکی ۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با بیماری های رایج داخلی جراحی و کودکان

شرح درس:

با توجه به لزوم اطلاع از بیماری های رایج داخلی جراحی و کودکان جهت شناسایی، کدگذاری تشخیصهای مختلف و مشارکت در تحلیل کیفی پرونده های پزشکی می بایست دانشجویان در این درس با اینگونه موارد آشنایی حاصل نمایند.

رئوس مطالب:(۳۴ ساعت)

۱- تغذیه:

- احتیاجات غذایی، مواد غذایی، انرژی مورد نیاز بدن.
- هیدرات دوکربن، انواع (مونوساکاریدها، دی ساکاریدها، پلی ساکاریدها) اعمال و میزان نیاز بدن، اثر حرارت بر مواد هیدرات دو کربن، اثرات کمبود و از دیاد مواد هیدرات دو کربن در بدن
- چربی ها، پروتئین ها، مواد معدنی، ویتامین ها (محلول در آب و محلول در چربی) (در مورد این مواد انواع، عملکرد، میزان نیاز بدن، اثر حرارت بر آنها، اثرات کمبود و از دیاد آنها در بدن ذکر شود)

۲- الکترولیت های بدن:

- آب و متابولیسم آن، عوامل موثر بر مقدار حجم مایعات بدن، علائم کمبود و افزایش آب بدن، تظاهرات بالینی، تعادل الکترولیت های بدن، خون و PH
- اعمال (سدیم، پتاسیم، کلسیم، منیزیوم، فسفر) علائم کمبود و افزایش در بدن، تظاهرات بالینی، درمان

۳- نئوپلاسم:

- صفات مشخصه سلولهای بد خیم و مقایسه آن با خوش خیم، دسته بندی و نامگذاری نئوپلاسمها، عوامل موثر در پیدایش سرطان (ژنتیک، هورمونی، تحریک مزمن، ایمونولوژیک، دارودرمانی، محیطی، پرتوهای یونیزان، اثرات آفتتاب، آلوده کننده های شیمیایی، مصرف سیگار و تنباکو، تغذیه، الکل، اعمال جنسی، ویروس ها، روانی)، تظاهرات بالینی سرطان (اثرات موضعی و سیستمیک)، اصول کلی درمان، پیشگیری، انواع درمان بهبودی بخش و تسکین دهنده.

۴- کلیات مربوط به جراحی:

- قطع عضو، نمونه برداری از بافت، التهاب، عفونت، مراقبتهاي قبل و بعد از عمل



۵- بیماریهای داخلی و جراحی:

دستگاه تنفسی:

- سرماخوردگی، سینوزیت، رنیت، فارنژیت، عفونت لوزتین، لارنژیت، پنومونی، پلوریزی، برنشیت حاد و مزمن، برنشکتازی، آمبولی ریه، شکستگی دنده، امپیم، آمفیزم، آتلکتازی، پنوموتوراکس، هموتوراکس، هیدرتوراکس، آبسه ریه، سل ریه، سرطان ریه، آسم، آنژین صدری،

جراحی های دستگاه تنفسی

دستگاه گردش خون:

- بیماریهای خون، انواع کم خونی ها (مادرزادی، اکتسابی)، بیماریهای خوتریز، شوک و انواع آن، بیماریهای خون در رابطه با گلبول قرمز، گلبول سفید، پلاکت، بیماریهای لنفاوی (عروق و غدد)
- بیماریهای قلب (مادرزادی و اکتسابی)، بیماریهای قلب در رابطه با پرده ها و دریچه های قلب
- بیماریهای عروق، در رابطه با سرخرگها، سیاهرگها، ترمیوز، آمبولی، آنوریسم، واریس
- فشار خون اولیه و ثانویه
- جراحی های مربوط به دستگاه گردش خون.

منابع اصلی درس:

- ۱- برونر سودارت (بدون فرایند پرستاری)

شیوه ارزیابی دانشجو:

- آزمون پایان ترم (حیطه شناختی)



کد درس: ۷۰

نام درس: بیماری شناسی ۴

پیش نیاز: بیماری شناسی ۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با بیماری های رایج داخلی جراحی و کودکان



شرح درس:

با توجه به لزوم اطلاع از بیماری های رایج داخلی جراحی و کودکان جهت شناسایی، کدگذاری تشخیصهای مختلف و مشارکت در تحلیل کیفی پرونده های پزشکی می باشد دانشجویان در این درس با اینگونه موارد آشنایی حاصل نمایند.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

بیماریهای داخلی و جراحی های:

دستگاه گوارش :

- التهاب دهان (لب، لثه، زبان)، لب شکری، جراحی فک و صورت، سرطان حفره دهان، سرطان مری، آشالازی، التهاب مری، زخم معده، سرطان معده، جراحی های معده، واگوتومی، التهاب اثنی عشر، زخم اثنی عشر، تنگی پیلوور، اورژانس های روده کوچک (بیچ خوردن، توی هم رفتن، انسداد)، فتق، انواع فتق ها و جراحی های مربوطه، التهاب روده بزرگ، سرطان کولون، کولوستومی، هموروئید، شفاق، آپاندیسیت، پریتوئیت، آپاندکتومی، ایلئوستومی، بیماری کبد و کیسه صفرا، یرقان و انواع آن، سنگ کیسه صفرا، سیروز کبدی، کیست هیداتید، سرطان کبد.

دستگاه حرکتی (استخوانها، مفاصل، عضلات):

- استئومیلت، استئو آرتیت، تومورهای استخوان، التهاب مفاصل، روماتیسم مفصلی، اسپاسم عضلانی، میوپاتی، لومبائگی، شکستگی، انواع شکستگی، دررفتگی، گچ گیری، کشش، قطع عضو، عوارض شکستگی.

دستگاه ادراری و تناسلی :

- بیماریهای کلیه، ناهنجاریهای مادرزادی، نفروز، هیدرووفروز، نفریت حاد و مزمن، اورمی، سنگ کلیه، سرطان کلیه، سنگ مثانه، التهاب مثانه، سرطان مثانه، برداشتن کلیه، برداشتن مثانه، پیوند کلیه، التهاب غده پروستات، التهاب اپیدیدیم، التهاب بیضه، برداشتن بیضه، جراحی پروستات، سیستوسل، هیدروسل، واریکوسل، جراحی دستگاه تناسلی زن.

غدد داخلی:

- غده هیپوفیز(پرکاری، کم کاری، تومور)، جراحی هیپوفیز، غده تیروئید (گواتر، پرکاری، کم کاری، سرطان)، جراحی تیروئید، پاراتیروئید(کم کاری، پرکاری) جراحی پاراتیروئید، غده فوق کلیوی قشری و مرکزی (پرکاری، کم کاری)، جراحی آدرنال، لوزالمعده، بیماری قند، عوارض مربوطه، دیابت بیمزه، چاقی ، لاغری.

منابع اصلی درس:
برونز سودارت (بدون فرایند پرستاری)

شیوه ارزیابی دانشجو:
آزمون پایان ترم (حیطه شناختی)



کد درس: ۸

نام درس: بیماری شناسی ۵

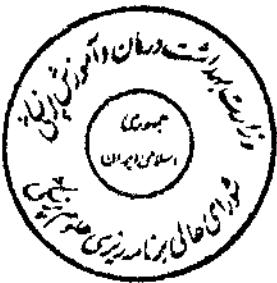
پیش نیاز: همزمان با بیماری شناسی ۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با بیماری های رایج داخلی جراحی و کودکان



شرح درس:

با توجه به لزوم اطلاع از بیماری های رایج داخلی جراحی و کودکان جهت شناسایی، کدگذاری تشخیصهای مختلف و مشارکت در تحلیل کیفی پرونده های پزشکی می بایست دانشجویان در این درس با اینگونه موارد آشنایی حاصل نمایند.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

بیماریهای داخلی و جراحی های:

دستگاه عصبی:

- علل بیماریهای اعصاب، بیماریهای مغز، منژیت، سکته مغزی، انواع خونریزی مغزی، التهاب مغز، تومورهای مغز و پرده های مغز، ضربه های مغزی، سرطان مغز، بیماریهای اعصاب (صرع، پارکینسون، کره، میاستنی گراویس، آلزایمر، تصلب مرکب، فلچ)، آبسه مغز، تومورهای نخاع، لامینکتومی، جراحی مغز.

پوست:

- علل بوجود آوردنده، انواع بیماریهای پوست (میکروبی، قارچی، انگلی، ویروسی، آرژی)، سرطان پوست، سوختگی ها.

چشم:

- بیماریهای پلک، غدد اشکی، قرنیه، گلوكوم، کاتاراكت، انواع آن، تراخم، جراحی های چشم، نقایص بینایی، جسم خارجی در چشم.

گوش:

- عفونت گوش (خارجی، میانی، داخلی)، جراحی های گوش، التهاب ماستویید، جسم خارجی در گوش، نقایص شنوایی.

زنان و بارداری:

- بیماریهای دستگاه تناسلی خارجی (مادرزادی، اکتسابی)، آزمایشات تشخیصی بیماریهای زنان، اختلالات قاعده‌گی، یائسگی، خونریزیها، مسمومیتهای حاملگی، زایمان، کورتاژ، کوراژ، سقط و انواع آن، ناهنجاریهای زمان تولد، مرمت پریته، تومورهای تخدمان و رحم، پولیپ رحم، سرطان رحم و تخدمان، سزارین، رکتوسل، سیستوسل، پرولاپس رحم.

واگیردار:

- علت و علائم بیماریهای واگیردار، راه سرایت، منشا و سرایت و پیشگیری بیماریهای واگیردار با ذکر مثال و انواع آن

روانی:

- علل و عوامل موثر در ایجاد بیماریهای روانی، اختلالات شخصیت، اختلالات رفتاری، انواع بیماریهای روانی، اسکیزوفرنی و انواع آن، افسردگی، مانیاک، سایکون، نوروز، پیشگیری، نتوانی.

منابع اصلی درس:

۱- برونز سودارت (بدون فرایند پرستاری)

شیوه ارزیابی دانشجو:

آزمون پایان ترم (حیطه شناختی)



پیش فیاز:-

تعداد واحد: ۲

نوع واحد(۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)



هدف کلی درس:

ارتقای مهارت‌های استفاده از فرهنگ لغات، خواندن و درک مطلب در دانشجویان

شرح درس:

ارائه مطالب و نکات مرتبط با فرهنگ لغات، مرور متون تخصصی و ارتقای درک عمومی دانشجویان از مطالب مورد

مطالعه

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- 1- Dictionary and the information it provides (meaning, pronunciation, parts of speech, spelling, usage, syllable division, etymology)
- 2- Reading techniques (skimming and scanning) and their application in technical texts
- 3- Vocabulary enrichment through word formation (prefixes, suffixes and bases) getting familiar with some common bases, prefixes and suffixes and learning to analyze a word in order to get some clues to its meaning in general English.
- 4- Emphasis on the parts of speech for better understanding of the word and finally the text.
- 5- Conceptualization (emphasis on context) guessing meaning from context
- 6- Familiarity with the structure of a paragraph (topic, topic sentence, unity, coherence, conclusion, ...) and types of paragraph (description, illustration, narrative, cause-effect, comparison & contrast, classification, composite)
- 7- Emphasis on punctuation as clues to the meaning of words, sentences and finally paragraphs and understanding details.
- 8- Types of reading comprehension questions and how to answer them efficiently (factual, inferential, vocabulary-based, main-idea, topic-based, ...)

9- Useful reading techniques

- a. Outlining (the rules and examples)
- b. Paraphrasing (restatement and inference)
- c. Summarizing
- d. Note-taking (introducing symbols used for note-taking)
- e. Diagramming

10- Research project and presentation

منابع اصلی درس:

۱- مقالات مرتبط

۲- کتب تخصصی مدارک پزشکی (هافمن، اسکورکا، عبدالهان، دیویس، انگلباردو...)

3- Reading & Study Skills

شیوه ارزیابی دانشجو:

- آزمون پایان ترم (حیطه شناختی) .

- ارائه کار در کلاس (حیطه مهارتی)



نام درس: زبان اختصاصی ۴

پیش نیاز: زبان اختصاصی ۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)



هدف کلی درس: ارتقای مهارتهای گفتاری، شنیداری و نوشتاری دانشجویان

شرح درس: ارائه مطالب و نکات مهم مهارتهای گفتاری، شنیداری و نوشتاری با تمرین عملی در هر زمینه

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- 1- Writing skill (paragraph, essay, abstract)
- 2- Applying the syllabus used in ESP3 to more and more technical texts (e.g. newspaper articles, magazine articles, the Internet articles, ...)
- 3- Listening and speaking skills (asking and answering questions from technical texts, oral presentation of the articles, discussion, ...) + using tape recorder
- 4- Focus on collocations (technical collocations) in texts
- 5- Reading graphic devices (tables, charts, graphs, diagrams, ...)(reading, understanding and writing about them).
- 6- Familiarity with translation methods and translating technical texts.
- 7- A research project and presentation

منابع اصلی درس:

۱- مقالات مرتبط

۲- کتب تخصصی مدارک پژوهشی (هافمن، اسکورکا، عبدالهادک، دیویس، انگلباردو...)

3- Reading & study skills

شیوه ارزیابی دانشجو:

آزمون پایان ترم (حیطه شناختی)، ارائه کار در کلاس (حیطه مهارتی)

کد درس: ۱۱

نام درس: بیمه و نظامهای پرداخت در بهداشت و درمان

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم اصلی بیمه و نظامهای بازپرداخت و درک ارتباط آن با مدارک پزشکی و مدیریت اطلاعات بهداشتی درمانی

شرح درس:

تعاریف مرتبط، شرح انواع نظامهای بیمه (ایران و سایر کشورها)، نظامهای بازپرداخت، سیستم‌های کدگذاری مرتبط با بیمه



رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

- تعاریف بیمه، بیمه گر، بیمه گذار، حق بیمه، تعریف، فرانشیز و ...

- انواع بیمه:

الف: موسسات بیمه (تمامین اجتماعی، نیروهای مسلح، خدمات درمانی، کمیته امداد و ...)

ب: بیمه شده (اصلی، تبعی)

ج: نوع و پوشش بیمه (اجباری، تکمیلی یا درمانی، بازنشستگی، بیکاری و ...)

- کلیات قانون بیمه همگانی کشور

- انواع نظامهای پرداخت در ایران و سایر کشورهای جهان (از جمله آمریکا) و مقایسه آنها

- سیستم‌های بازپرداخت:

○ نظام‌های طبقه‌بندی بیماران (Case Mix) و لزوم آن

○ گروههای مرتبط تشخیصی (DRG)، MDC، وارتباط آن با آخرین ویرایش سیستم ای طبقه‌بندی بیماریها

○ گروههای بیمار سرپایی APGs

○ گروههای بهره بردار منابع RUGs

- ساختار CPT، هدف از ایجاد، ویرایش‌های جدید، نحوه استخراج کد از آن

- HCPCS، ساختار، هدف و نحوه استخراج کد

- راهنمای مستندسازی برای ارزیابی و مدیریت (E/M) شامل مواردی از قبیل:

DOS (Date Of Service), POS (Place of Service), TOS (Time of Service), Dx, History, cc, PI, ROS, Ph, Fh, Sh, PE

- ارتباط پرونده پزشکی بیمار با اسناد پزشکی

- انواع فرم‌های صورتحساب، بررسی ساختار کلی و Data Element های آن و مقایسه کشورهای مختلف با ایران (Encounter forms, Uniform billig-92, HCFA-1500)

- مدت نگهداری اسناد پزشکی و مقایسه کشورهای مختلف با ایران

- کتاب تعریف خدمات تشخیصی درمانی، ساختار، هدف، نحوه استخراج کد و مقایسه آن با CPT

- سازمانهای HMOS
 - نقش HIM در مدیریت مالی
 - استفاده از شاخص‌ها در ارزیابی داده‌های مالی
 - فرایند دعاوی بیمه
 - محramانگی داده‌های مالی
 - سیستم‌های الکترونیکی، تاکید بر شرکت‌های بیمه به عنوان کاربر سیستم
 - ابعاد یک نظام بیمه مطلوب (مشکلات و راهکارها)
- (لازم است کلیه اصطلاحات و اختصارات در زمینه بیمه، نظامهای پرداخت و طبقه بندی بیماران و مدیریت داده‌های مالی ذکر شود)

منابع اصلی درس:

۱- کتاب تعریف خدمات تشخیصی درمانی

- 2- Health Information Management, Edna K. Huffman (last edition)
- 3- Health Information: Management of a Strategic Resource, Abdelhak (last edition)
- 4- Health Information Technology , Davis (last edition)
- 5- CPT
- 6- HCPCS
- 7- Insurance handbook for the medical office, Morilynt. F.

شیوه ارزیابی دانشجو:

آزمون پایان ترم (حیطه شناختی)



کد درس: ۱۲

نام درس: سیستم های رایج طبقه بندی و نامگذاری بیماریها و اقدامات ۲

پیش نیاز:

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

هدف کلی درس:

آشنایی کامل فراغیران با روش طبقه بندی و دستورالعمل های کدگذاری بیماریها به صورت تئوری و عملی

شرح درس:

با توجه به ضرورت کدگذاری بیماریها، لازم است توانایی های تئوری و عملی فراغیران ارتقا یابد تا بتوانند با مهارت و دانش کافی کدگذاری بیماریها را با استفاده از آخرین ویرایش ICD به نحو مطلوب به انجام رسانند.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- ۱- مروری بر مطالب مرتبط با آخرین ویرایش ICD که در دروس سیستم های طبقه بندی بیماریها و اقدامات پزشکی ۱ و ۲ به آنها اشاره شده است.
- ۲- آشنایی و کسب مهارت در زمینه روش طبقه بندی، شیوه استخراج کد از فهرست الفبایی، دستورالعملهای کدگذاری و کدگذاری تشخیص های مرتبط با:

- بیماریهای خون، اندامهای خونساز و اختلالات مکانیسم ایمنی
- بیماریهای غدد مترشحه داخلی، تغذیه ای و متابولیسم
- اختلالات روانی و رفتاری
- بیماریهای سیستم عصبی
- بیماریهای چشم و ضمایم آن
- بیماریهای گوش و زواید مستوییدی
- بیماریهای سیستم گردش خون
- بیماریهای سیستم تنفس
- بیماریهای سیستم گوارش
- بیماریهای پوست و بافت زیر جلدی
- بیماریهای سیستم عضلانی، اسکلتی و بافت همبند
- بیماریهای سیستم ادراری، تناسلی
- بیماریهای مادرزادی و منشا گرفته از دوره پریناتال
- علایم و نشانه ها، یافته های کلینیکی و آزمایشگاهی غیرطبیعی

- ۲- مروری بر آخرین ویرایش طبقه بندی بین المللی (یا پذیرفته شده در سطح بین المللی) اقدامات و کار عملی با آن
- ۴- آشنایی با DSM در حد هدف از ایجاد سیستم، ویرایش های پیشین، ساختار



منابع اصلی درس:

- ۱- آخرین ویرایش ICD
- ۲- آخرین ویرایش طبقه بندی بین المللی (یا پذیرفته شده در سطح بین المللی) اقدامات
- ۳- آخرین ویرایش DSM

شیوه ارزیابی دانشجو:

- آزمون پایان ترم (حیطه شناختی)،
- آزمون عملی (حیطه مهارتی)



کد درس: ۱۳

نام درس: سیستم های طبقه بندی تخصصی و نامگذاری بین المللی بیماریها

پیش نیاز: سیستم های رایج طبقه بندی و نامگذاری بیماریها و اقدامات

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با شیوه کدگذاری در مراکز تخصصی با استفاده از سیستم های بین المللی تخصصی

شرح درس:

استفاده از سیستم های نامگذاری و طبقه بندی تخصصی برای کدگذاری در مراکز تخصصی ضروری بنظر می رسد.
در این درس زمینه آشنایی فرآگیران با این سیستم ها فراهم خواهد گردید.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- آشنایی با گروه خانواده بیماریها و علل ایجاد آن

- تفاوت طبقه بندی با نامگذاری

- معیارهای ایجاد سیستم نامگذاری

- ارتباط سیستم طبقه بندی با سیستم نامگذاری

- ساختار سیستم (های) نامگذاری بین المللی به همراه توضیح اختصارات، ارجاعات و دستورالعمل ها

- آشنایی کامل با سیستم های طبقه بندی تخصصی بین المللی نظری ICD-O, ICD-DA, DCR-10, CDDG, ICD-NA و نظایر آن در حد هدف از ایجاد سیستم، ویرایش های پیشین، ساختار، ارتباط با سیستم طبقه بندی بین المللی بیماریها

- آشنایی کامل با سیستم های طبقه بندی بین المللی بهداشتی نظری ICF, ICIDH و نظایر آن

- حمایت های اطلاعاتی از مراقبت های بهداشتی

منابع اصلی درس:

آخرین ویرایش سیستمهای اطلاعات موجود در سایت سازمان بهداشت جهانی در مورد سیستم ها

- IND

- ICD-O

- ICD-DA

- ICIDH

- ICF

- ICD-NA

- ICD-10 vol 3

- CDDG

- DCR-10

- ICECI

شیوه ارزیابی دانشجو:

آزمون پایان ترم (حیطه شناختی)



پیش نیاز:-

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

هدف کلی درس:

فراگیری قوانین و دستورالعمل های کدگذاری مرگ و میرها و کاربرد آنها به صورت عملی

شرح درس:

در این درس با توجه به ضرورت گردآوری آمار مرگ و میرها در سطح بین المللی و ملی، زمینه آشنایی کامل فراگیران با سابقه و اهمیت ثبت اطلاعات در گواهی فوت، قوانین و دستورالعمل های انتخاب علت زمینه ای مرگ فراهم خواهد گردید و در نهایت فراگیر قادر خواهد بود علت زمینه ای مرگ را از میان علل مختلف مرگ انتخاب و کدگذاری نماید.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- سابقه و اهمیت ثبت علل مرگ و میرها

- تعریف علت زمینه ای مرگ (Underlying case of death)

- تعریف علت اصلی آغازگر توالی منجر به مرگ (Originating antecedent cause)

- قوانین انتخاب علت اصلی آغازگر

- تفاوت علت زمینه ای مرگ با علت اصلی آغازگر توالی منجر به مرگ

- دستورالعمل های انتخاب علت زمینه ای مرگ:

قانون عمومی با ذکر مثال

قوانین انتخابی با ذکر مثال

قوانین اصلاحی با ذکر مثال

عوارض بعدی

سازگاری بین سن و جنس و تشخیص بیمار در انتخاب علت زمینه ای مرگ

اعمال جراحی

ثنوپلاسم های بدخیم

تب روماتیسمی همراه با حدگیری قلبی

ناهنگاری های کروموزومی و ...

ماهیت صدمه

مسمومنیت

عامل خارجی

تشخیص احتمالی



- فرض علت مداخله گر در توالی منجر به مرگ
 - تفسیر Highly improbable
 - انتخاب علت زمینه ای مرگ بر مبنای کدهای علل مرگ
 - کدهایی که به عنوان کد علت زمینه ای مرگ ثبت نمی گردند
 - کدگذاری مرگ و میرهای دوره پریناتال
- آشنایی با گواهی فوت دوره پریناتال (بین المللی) و نحوه تکمیل آن
دستورالعمل های کدگذاری گواهی فوت دوره پریناتال
- کاربرد کدگذاری مرگ و میرها در آمار

منابع اصلی درس:
آخرین ویرایش ICD

شیوه ارزیابی دانشجو:
آزمون پایان ترم (حیطه شناختی) - آزمون عملی (حیطه مهارتی)



نام درس: مدارک پزشکی ۲

پیش نیاز: -

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری



هدف کلی درس:

آشنایی با استانداردسازی مدارک پزشکی و ایجاد توانایی در تحلیل و بررسی محتویات پرونده های بهداشتی درمانی

شرح درس:

دانشجویان پس از گذراندن این واحد باید محتویات پرونده های بهداشتی و درمانی تخصصی تسلط کامل داشته باشد، استانداردهای مربوطه را شناخته و توانایی ارزیابی واحدهای مختلف بخش مدارک پزشکی و تحلیل محتویات مدارک پزشکی را داشته باشند.

رئوس مطالب:(۳۴ ساعت)

۱- مروری بر مدارک پزشکی ۱ و ۲

۲- شرح اوراق و مدارک سرپایی

۳- شرح اوراق و مدارک بهداشتی (از جمله مراقبت کودکان زیر ۶ سال، فاصله گذاری بین تولدها، مراقبت از مادران باردار، پیگیری بیماری و ...)

۴- روشاهای سازماندهی پرونده (POMR, SOMR, Integrated و ...)

۵- استانداردسازی مدارک پزشکی

- تعریف استانداردسازی، مزایا و معایب و روشاهای آن

- آشنایی با موسسات تعیین کننده استانداردهای مدارک پزشکی در سطح دنیا (تعریف، حوزه فعالیت و استانداردهای مرتبط با مدارک پزشکی) از قبیل کمیسیون مشترک اعتبار بخشی سازمانهای مراقبت بهداشتی درمانی آمریکا(JCAHO)، انجمن اعتبار بخشی مراقبت بهداشتی سرپایی (AAAHC)، کمیسیون اعتبار بخشی بررسی بهره برداری (URAC)، کمیته ملی تضمین کیفیت (NCQA)، مجمع اعتبار بخشی خدمات بهداشتی، درمانی کانادا (CCHSA)، مجمع استانداردهای مراقبت بهداشتی درمانی استرالیا (ACHS)، انجمن های مدیریت اطلاعات بهداشتی درمانی (آمریکا، انگلیس، کانادا، استرالیا و ...)، WHO

- استانداردهای مدارک پزشکی در ایران

۶- تعریف، اهداف و روشاهای ارزیابی بخش مدارک پزشکی (واحدهای پذیرش، بایگانی پزشکی، کدگذاری و آمار)

۷- تحلیل مستندات مدارک پزشکی (آماری، کمی، کیفی و حقوقی)

۸- مشاور مدارک پزشکی

- تعریف، اهمیت، وظایف و شرایط احرار

- نقش مشاور مدارک پزشکی در صنعت مراقبت بهداشتی ایران (در سطوح وزارت بهداشت، دانشگاه و مراکز بهداشتی درمانی) و جهان

منابع اصلی درس:

- 1- Health Information Management, Edna K. Huffman (last edition)
- 2- Health Information: Management of a Strategic Resource, Abdelhak (last edition)
- 3- Health Information Management Principles and Organization for Health Record Services, Margaret A. Skurka (last edition)

- 4- کلیه فرمهای بهداشتی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
- 5- استانداردهای وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی
- 6- انتشارات سازمانهای استانداردسازی سایر کشورها

شیوه ارزیابی دانشجو:

آزمون پایان ترم (حیطه شناختی)



کد درس: ۱۶

نام درس: مدارک پزشکی و جنبه های قانونی آن

پیش نیاز یا همزمان: مدارک پزشکی ۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

مدارک پزشکی در مراقبت های بلند مدت و توانبخشی ، اصول طراحی فرمها، آشنایی با اصول و قوانین مستندسازی، جنبه های قانونی اطلاعات بهداشتی درمانی



شرح درس:

فراگیران پس از اتمام این درس قادر خواهند بود فرمهای مورد نیاز بخش مدارک پزشکی را بخوبی طراحی نموده، شرح کامل مطالب و مندرجات مدارک پزشکی در مراقبتهای بلند مدت و توانبخشی را بدانند. ضمن آشنایی کامل با اصول و قوانین مستندسازی، جنبه های قانونی مدارک پزشکی را در کلیه ابعاد آن (محترمانه بودن اطلاعات، رضایت نامه ها، بخشنامه ها، حقوق بیمار و ...) مورد استفاده قرار دهند.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

- ۱- مدارک پزشکی در مراقبتهای بلند مدت و توانبخشی
- ۲- اصول طراحی و کنترل فرمها (کاغذی و کامپیوتری) و نقش کمیته مدارک پزشکی در این خصوص
- ۳- اصول و قوانین مستندسازی اطلاعات بهداشتی و درمانی (قوانین مستندسازی از جمله: توصیفی بودن، صریح بودن، استفاده از نقل قول مستقیم، بهنگام بودن، واضح بودن، ثبت اشتباهات و کلیه اطلاعات مربوطه، رعایت محترمانه بودن اطلاعات).
- ۴- جنبه های قانونی اطلاعات بهداشتی درمانی شامل:
 - محترمانگی اطلاعات و قوانین مربوطه، مصاديق فعل مجرمانه یا خطای پزشکی در قانون شامل بی احتیاطی، بی مبالغی، عدم مهارت مثل خطا در تشخیص، خطای جراحی، خطای بیهوشی
 - مبانی مسئولیت کیفری در اعمال پزشکی از لحاظ اجرایی (اجازه قانونی طبابت، رعایت موائزین پزشکی)، بازپرداخت های قانونی
 - اشکال رضایت (صریح، ضمیم و ...)، انواع رضایت نامه در خصوص اعمال جراحی، قطع عضو، باروری مصنوعی، عقیم سازی، پیوند اعضاء، سقط جنین، کالبد شکافی، مواردیکه رضایت نامه ضروری نیست، رضایت نامه و کار تحقیقاتی، نظرات فقهی در مورد رضایت نامه
 - بررسی قوانین مربوط به محترمانگی، سیاستها و رویه ها، اجازه افشا (انتقال اطلاعات از طرق مختلف، تعهدنامه محترمانگی)، بیماریهای خاص.
- ۵- قوانین مربوط به دسترسی شامل سطح دسترسی ، شرایط دسترسی، چگونگی اصلاح اطلاعات و رفع نواقص اطلاعاتی پرونده و ضوابط اجرایی آن
- ۶- آشنایی کامل با کلیه بخشنامه های صادره در مورد مدارک پزشکی

- ۷- بررسی قوانین مربوط به نگهداری و امکانات اطلاعات شامل بررسی قوانین مربوط به نگهداری مدارک پزشکی در ایران (پرونده های بستری، اورژانس، سرپایی، کلیه کارتها و ...) و چگونگی خلاصه سازی اطلاعات قبل از امتحان صدور گواهی امتحان
- ۸- آشنایی با سازمان نظام پزشکی، پزشکی قانونی (موارد ارجاع تخلفات و شکایات به این سازمانها)، نقش مدارک پزشکی در پزشکی قانونی، چگونگی ارتباط مدارک پزشکی با سازمان نظام پزشکی
- ۹- تهیه مدارک برای مراجع قانونی و قضایی، روند شهادت در دادگاه
- ۱۰- آشنایی با منشور حقوق بیمار در ایران و جهان

منابع اصلی درس:

- 1- Health Information Management, Edna K. Huffman (last edition)
 - 2- Health Information: Management of a Strategic Resource, Abdelhak (last edition)
 - 3- Health Information Management Principles and Organization for Health Record Services, Margaret A. Skurka (last edition)
 - 4- Medical Record and the Law
- ۵- پزشکی قانونی ، دکتر صمد قضایی
- ۶- مجموعه قوانین و مقررات جزایی با آخرین اصلاحات و الحالات
- ۷- قانون تشکیل سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۲، سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران
- ۸- کلیه بخشنامه های صادره از طریق وزارت بهداشت، سازمان نظام پزشکی، پزشکی قانونی، دادستان و دادسرای عمومی تهران در ارتباط با مدارک پزشکی
- ۹- حقوق پزشکی ، شیرین عبادی
- ۱۰- مسئولیت مدنی ناشی از خطای شغلی پزشک ، سیاوش شجاعپوریان
- ۱۱- زمینه حقوق جزای عمومی ، دکتر رضا نوریها
- ۱۲- پزشکی قانونی ، فرامرز گودرزی

شیوه ارزیابی دانشجو:

آزمون پایان ترم (حیطه شناختی)



کد درس: ۱۷

نام درس: پروژه تحقیق

پیش نیاز: روش تحقیق

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: عملی

هدف کلی درس:

انجام عملی یک پروژه تحقیقاتی در زمینه مدارک پزشکی و تهیه و تنظیم گزارش آن

شرح درس:

باتوجه به زمینه های جدید استفاده از تکنولوژی اطلاعات و سایر فناوریها و پیشرفتها در مدارک پزشکی لازم است کارشناس مدارک پزشکی توانایی انتخاب یک موضوع پژوهشی، تهیه و تنظیم پیشنهاد تحقیق و انجام عملی پروژه را کسب نماید.

رئوس مطالب:(۶۸ ساعت)

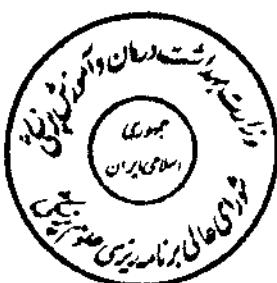
مروری بر درس روش تحقیق (مراحل پژوهش، انتخاب موضوع، اهداف، ابزارهای گردآوری اطلاعات)
تهیه پروپزال تحقیقاتی در زمینه مدارک پزشکی براساس روش تحقیق
تنظیم ابزار مناسب گردآوری اطلاعات
جمع آوری اطلاعات به روش مناسب
تنظیم جداول و نمودارها براساس یافته ها
بحث و نتیجه گیری و ارائه گزارش نهایی

منابع اصلی درس:

۱- کلیه منابع فارسی و لاتین مرتبط با موضوع پروژه

شیوه ارزیابی دانشجو:

ارائه گزارش پروژه انجام شده در کلاس (یا گروه آموزشی مربوطه) (حیطه مهارتی)



نام درس: مدیریت بخش مدارک پزشکی

پیش نیاز:-

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی با اصول مدیریت و اعمال آن در بخش مدارک پزشکی، آماده نمودن دانشجو جهت پذیرش مسئولیت در واحدهای بخش مدارک پزشکی (پذیرش، ذخیره و بازیابی اطلاعات، آمار بیمارستانی، کدگذاری بیماریها)، واحدهای ستادی دانشگاه علوم پزشکی (معاونت درمان و ...)

شرح درس:

دانشجو پس از گذراندن این واحد قادر خواهد بود تئوریهای مدیریت را در بخش مدارک پزشکی بکار گیرد، اصول مدیریت را در بخش مدارک پزشکی اعمال نماید، با وظایف و نقش مدیریت بخش مدارک پزشکی آشنا شود، مدیریت منابع بخش مدارک پزشکی را طراحی نماید، و مسئولیت مستقیم اداره بخش مدارک پزشکی و واحدهای تابعه را بهره بگیرد.

رئوس مطالب:(۳۴ ساعت)

۱- تعاریف: مروری بر تعریف مدیریت، سازمان، اصول مدیریت، وظایف مدیر

۲- انواع مدیریت:

- مروری بر تئوری های نوین مدیریت درجهان (مدیریت برمبنای هدف، مدیریت تغییر، مدیریت کیفیت فراگیر، مدیریت بحران، مدیریت استراتژیک، مدیریت اخلاق، مدیریت برمبنای عملکرد، مدیریت خطر و ...)
- رهبری و تفاوت آن با مدیریت، رهبری عملکرد واحدهای مختلف بخش مدارک پزشکی
- مدیریت اسلامی (مدیریت و رهبری در اسلام)
- نقش مدیریت بخش مدارک پزشکی در پژوهش و ارزیابی بیمارستان
- شرح وظایف رشته های شغلی مدارک پزشکی

- مدیریت بخش

- واحد پذیرش

- واحد ذخیره و بازیابی اطلاعات

- واحد آمار بیمارستانی

- واحد کدگذاری بیماریها

۷- مدیریت منابع

- منابع انسانی (بررسی گردش کار واحدهای مختلف، تقسیم کار با توجه به توانایی های علمی کارکنان، ایجاد انگیزه و راههای ایجاد انگیزه)
- منابع مالی (نحوه استفاده از آمار بیمارستانی در برنامه ریزیها و تعیین بودجه)
- منابع فیزیکی و تجهیزات (طراحی مجدد یا مهندسی مجدد، طراحی فضای کاری مورد نیاز)
- نقش مدیریت بخش مدارک پزشکی در پیشبرد اهداف کمیته مدارک پزشکی بیمارستان

- ۹- ارتباطات (رسمی و غیر رسمی، درون سازمانی و بروون سازمانی، درون بخشی، مکاتبات و ...)
- ۱۰- نقش مدارک پزشکی در کنترل کیفیت مراقبت (گزارشات مرگ و میر، عقوفت بیمارستانی، مراجعات مجدد و ...) ، مدیریت کیفیت فرآگیر (TQM) ، بهبود مستمر کیفیت (CQI) ، تضمین کیفیت (QA)
- ۱۱- ارزیابی مشکلات بخش مدارک پزشکی (Problem Solving)

منابع اصلی درس:

- 1- Health Information Management, Edna K. Huffman (last edition)
- 2- Health Information: Management of a Strategic Resource, Abdelhak (last edition)
- 3- Health Information Management Principles and Organization for Health Record Services, Margaret A. Skurka (last edition)

- ۴- سازمان و مدیریت از تئوری تا عمل ، دکتر پاریزی و ساسان گهر
- ۵- مدیریت و فرماندهی در اسلام، ناصر مکارم شیرازی
- ۶- مدیریت بر قلبها، کن بلانچارد، ترجمه دکتر عبدالرضا رضایی نژاد

شیوه ارزیابی دانشجو:
آزمون پایان ترم (حیطه شناختی)



کد درس: ۱۹



نام درس: سیستم های اطلاعات بهداشتی و درمانی

پیش نیاز: فناوری اطلاعات بهداشتی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجو با ساختار و عملکرد انواع سیستم های اطلاعات بهداشتی درمانی، شناخت و ارزش هر یک از سیستم های یکپارچه اطلاعات و چگونگی طراحی و پیاده سازی و ارزیابی نرم افزارها

شرح درس:

سیستم های مختلفی که در مراکز و واحدهای بالینی و پاراکلینیکی ایجاد می شوند همگی باید در جهت یکپارچگی اطلاعات تولید شده در مراکز مختلف و بخش‌های بیمارستانی حرکت کنند زیرا که یکپارچگی اطلاعات منجر به افزایش کیفیت خدمات، کاهش هزینه و بهبود مدیریت در مراکز می شود. کارشناس مدارک پزشکی باید با استانداردهای سیستم های اطلاعات بهداشتی و درمانی آشنا باشد و عملاً در محیط کاری خود بتواند از اعمال این استانداردها در سیستم های مورد استفاده بصورت علمی و عملی دفاع نماید.

رئوس مطالب:(۵۱ ساعت)

- اهمیت و ارزشهای افزوده یک سیستم اطلاعات بهداشتی درمانی
- تعریف دوره زندگی یک سیستم اطلاعات بهداشتی درمانی (طراحی، پیاده سازی و ارزیابی)
- مدیریت کیفیت داده (DQM) در سیستم های اطلاعات بهداشتی درمانی
- انواع سیستم های اطلاعات بهداشتی درمانی (CIS, LIS, RIS, MIS, HIS)
- EPR و EHR در سیستم های اطلاعات بهداشتی درمانی (تعاریف، مزیتها و معایب و ...)
- سیر تکامل واژه های EPR و EHR
- ارتباط EHR,EPR در سیستم اطلاعات بهداشتی درمانی
- ارتباط سیستم های HIS یکپارچه با سیستم های اطلاعات در مطب پزشکان، مراکز مراقبت طولانی مدت، مراقبت درخانه و ... و سلسله مراتب سیستمها، سیستم های باز و بسته و کنترل سیستم ها
- طریقه تامین امنیت، محرومگی و تعیین سطوح دسترسی افراد مجاز به اطلاعات در سیستم های بهداشتی درمانی
- مدلسازی سیستمها: دیاگرام ورودی و خروجی، نقشه سیستمها، دیاگرامهای موثر
- استانداردهای موجود در سیستم های اطلاعات بهداشتی درمانی (HL7, DICOM, LOINC,XML,X12)
- Tele health: طبقه بندی فناوری Tele health ، فناوری Store-and-forward ، فناوری Real-time کاربرد های Tele health (مراقبت درخانه، ویزیت های بالینی، پرستاری از راه دور، آموزش، مراقبت بهداشتی بلایای طبیعی، پرداخت ها، استانداردهای اینترنتی ارتباط از راه دور)

Tele radiology, tele pathology, tele dermatology, tele cardiology, Tele medicine شامل
telestroke, telepsychiatry, tele home care, telemedicine in prison, tele nurse
کنترل از راه دور و ابزارهای

منابع اصلی درس:

- 1- Health Care Informatics, Engelhardt
- 2- Informatics for Healthcare Professionals, Kathleen M. Young, Davis Company
- 3- Understanding Medical Information, Theresa J. Jordan
- 4- Health Information: Management of a Strategic Resource, Abdelhak (last edition)

۵- کتب و مقالات در زمینه سیستم های اطلاعات بهداشتی درمانی

شیوه ارزیابی دانشجو:

آزمون پایان ترم (حیطه شناختی)



کد درس: ۲۰

نام درس: کامپیوتر و شبکه های کامپیوتری

- پیش نیاز:

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

هدف کلی درس:

آشنایی فراگیر با شبکه های کامپیوتری و چگونگی استفاده از آنها در مراکز بهداشتی درمانی

شرح درس:

به لحاظ پیشرفت تکنولوژی کامپیوتر و استفاده از آن در مراکز بهداشتی درمانی لازم است کارشناس مدارک پزشکی با انواع شبکه ها آشنا شود.

رئوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

- ۱- نرم افزارهای کامپیوتری تک وظیفه ، تک کاره (معایب و مزایا)
- ۲- نحوه استفاده و ایجاد یک شبکه کامپیوتری جامع یکپارچه (معایب و مزایا)
- ۳- معرفی شبکه اطلاع رسانی کامپیوتری در سیستم بهداشت و درمان و نحوه ارتباط مراکز مختلف در با همدیگر
- ۴- تعریف انواع شبکه های فیزیکی (LAN,MAN, WAN)
- ۵- توپولوژی شبکه (Ring, Bus, Star) مزایا و معایب
- ۶- سخت افزار مورد نیاز شبکه (انواع کابلها، سوئیچها، هاب و ...)
- ۷- معرفی سیستم های عامل شبکه
- ۸- سطوح دسترسی کاربران در شبکه
- ۹- به اشتراک گذاشتن منابع (چاپگر، فایل ، برنامه و ...)
- ۱۰- انواع پروتکلهای شبکه

منابع اصلی درس:

شبکه های کامپیوتری، آندروتنیباوم

شیوه ارزیابی دانشجو:

- آزمون پایان ترم (حیطه شناختی)،
- آزمون عملی (حیطه مهارتی)



نام درس: کمکهای اولیه

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: (۱ واحد نظری - ۱ واحد عملی)

کد درس: ۲۱

هدف کلی درس:

آگاهی از روش های کمک های اولیه در موقع اضطراری و مورد لزوم

شرح درس:

با توجه به لزوم اطلاع از روش های کمک های اولیه در موقع اضطراری و مورد لزوم می باشد دانشجویان با اصول کمک های اولیه و نحوه اقدامات لازم بصورت تئوری و عملی آشنایی حاصل نمایند.

رؤوس مطالب: (۱۷ ساعت نظری - ۳۴ ساعت عملی)

الف - نظری



- تعریف کمکهای اولیه و ارزش آنها
- اصول کمکهای اولیه
- شرایط کمکدهنده و اصول کلی برای پیشگیری از حوادث
- عملیات حیات بخش
- تعریف و علل اختلالات تنفسی - حفره مکنده - انواع تنفسهای مصنوعی - ایست قلبی - ماساژ قلبی - شوک - تعريف و علل آن
- اندازه‌گیری فشار خون
- شوک و روش‌های پیشگیری و کمکهای اولیه در برخورد با شوک
- انواع خونریزیها، زمان خونریزی (ابتدائی - ثانوی) و مدت آن، روش پیشگیری و کمک در خونریزیها
- شکستگی و انواع آن، کمکهای اولیه در جابجایی مصدوم
- زخمها، کمکهای اولیه پس از ایجاد زخم، پیشگیری از عفونت
- صرع و تشنجات
- وجود جسم خارجی در چشم، گوش، بینی و حلق
- حوادث زمان جنگ، زلزله، سیل، طوفان و اقدامات لازم و فوری در برخورد با سوانح فوق.

ب - عملی

- انجام کارهای عملی فوق در اطاق تمرین و یا موقعیتهای مناسب دیگر
- نمایش فیلم و اسلاید درباره مسائل مورد بحث در قسمت نظری.

منابع اصلی درس:

آموزش کمک های اولیه - تدوین و تألیف صلیب سرخ بریتانیا، مجتمع امداد پزشکی سنت جان آمبولانس، انگمن اورژانس سنت اندوز؛ مترجمین: مژده جلالی، مریم حضرتی

شیوه ارزیابی دانشجو:

- آزمون پایان ترم (حیطه شناختی)
- آزمون عملی (حیطه مهارتی)



نام درس: روان‌شناسی اجتماعی

پیش نیاز: ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس :

آشنایی با رفتارهای مختلف اجتماعی از نظر روان‌شناسی اجتماعی



شرح درس:

با توجه به ضرورت شناخت مختلف اجتماعی جهت ایجاد روابط اجتماعی مناسب لازم است. دانشجویان با تئوری‌های روان‌شناسی اجتماعی و انواع رفتارهای مختلف اجتماعی آشنایی حاصل نمایند.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

تاریخچه روان‌شناسی اجتماعی - فرق روان‌شناسی اجتماعی با روان‌شناسی و جامعه‌شناسی

۱- تئوریهای روان‌شناسی اجتماعی :

الف - مکانیزم‌های یادگیری:

یادگیری از طریق مکانیزم تقویت - یادگیری از طریق مکانیزم مشاهده و تقلید

ب - تئوریهای شناختی:

اصول اساسی این دیدگاه - چگونگی نسبت دادن علت - شناخت اجتماعی - حافظه اجتماعی - حافظه اجتماعی - قضاوت اجتماعی - مشخصات این دیدگاه

ج - تئوریهای انگیزش:

ارضاء نیازها - انگیزه به صورت انتخاب عمل سودمند - تئوری مبادله - مشخصات عمدۀ این دیدگاه

د - تئوری کنش مقابل نمادینی:

نظريه نقش‌های اجتماعی

ه - تئوری‌های زیست‌شناسی:

تئوری‌های بیولوژیکی رفتار

۲- نفوذ اجتماعی :

نفوذ اجتماعی چیست؟ بهنجار سازی - همنگی - موافقت - اطاعت - نواوری - چرا نفوذ پذیره‌ستیم -

مقاومت در برابر نفوذ

۳- خود :

سه بعد خود - ریشه‌های خود - باورها درباره خود - خود را دوست داشتن خود و رفتار - آگاهی از خود - فرهنگ و خود

۴- پیش‌داوی :

تعاریف و توضیحات - تبعیض - تصورات قالبی - علتهای پیش‌داوری - کاهش پیش‌داوری

۵- پرخاشگری :

پرخاشگری چیست؟ عوامل اجتماعی روانی پرخاشگری - مغز و پرخاشگری آیا پرخاشگری امری ذاتی است -

رابطه ناکامی و پرخاشگری - پرخاشگری انتقال یافته - تخلیه پرخاشگری تجدید نظر در نظریه ناکامی

پرخاشگری

۶- پویائی گروهی :

عوامل لازم برای تشکیل گروه - تفاوت گروه با جمع - اثرات جمع بر رفتار اعضاء - تسهیل گروهی - اثرات

تراکم - کاهش نیروی فردی در کار جمعی - غفلت از خود در جمع (کاهش آگاهی از خود) - یگانگی گروهی

۷- رهبری :

چه کسی است - رهبران رهبرزاده می‌شوند یا رهبر ساخته می‌شوند. شوری‌های مربوط به رهبری -

خصیصه‌های (جسمانی رهبر - هوش رهبر - شخصیتی رهبر) - ویژگی‌های شخصی رهبر در رابطه با

موفقیت گروه

الف - مدل رهبری فیدل:

خصیصه‌های شخصیتی رهبر - خصیصه‌های موقعیتی گروه

ب - مدل رهبری رابت بیلن:

طبقه‌بندی بیلز از فعالیت‌های داخل گروه

تفاوت مدل رهبری بیلز با فیدل

ج - اثر الگوهای رهبری بر رفتار اعضاء

الگوهای استبدادی - الگوی دموکراتیک - الگوی بی‌تفاوت عوامل موقعیتی مساعد برای ظهور رهبر مستبد -

عوامل شخصیتی مساعد برای قبول رهبری مستبد

۸- روابط متقابل اشخاص :

پیوند جزئی - از جاذبه اولیه تا روابط صمیمانه

۹- رفتار موافق اجتماعی :

رفتارهای موافق اجتماعی یا رفتارهای نوع دوستانه - چرا مردم به دیگران کمک می‌کنند (سه دیدگاه کلاسیک)

کمک کنندگان چه کسانی هستند. موقعیت و رفتار کمک رسانی - پیامد کمک گرفتن کمک کردن و کمک گرفتن

همیشه آسان نیست.

۱۰- روان‌شناسی محیط :

ریشه روان‌شناسی محیط : مرزهای بین خود و دیگران - استرس‌زاگرای محیط

۱۱- روان‌شناسی جمعی :

روان‌شناسی توده‌ها - روان‌شناسی شایعه - روان‌شناسی حرکتهای اجتماعی

۱۲- انگیزش (عوامل اجتماعی طبیعت بشری) :

نظریه مربوط به غریزه - ملاک‌های ثبات یا اصلاح رفتار - سرچشم‌های فرهنگ انگیزشی

۱۳- از خود بیگانگی

۱۴- شخصیت :

تعریف شخصیت - مفهوم شخصیت آسیب‌پذیرهای شخصیت - شخصیت از نظر (الیورت - فروید) - بیماریهای شخصیت

منابع اصلی درس:

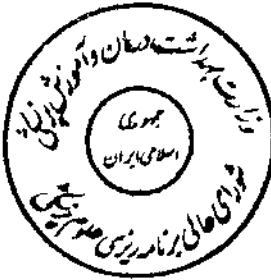
- ۱- روان‌شناسی اجتماعی، اتو کلانبرگ، ژان استوتزل، دکتر یوسف کریمی، دکتر حمزه گنجی
- ۲- نظریه روان‌شناسی اجتماعی، دکتر مرتضی کتبی

شیوه ارزیابی دانشجو:

آزمون پایان ترم (حیطه شناختی)



کد درس: ۲۲



نام درس: داروشناسی

پیش فیاز یا همزمان: بیماری شناسی ۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با گروههای اصلی دارویی و داروهای مورد استفاده در درمان بیماران، خطرات و عوارض هریک از آنها

شرح درس:

باتوجه به حضور کارشناسان مدارک پزشکی در بیمارستان و ضرورت مطالعه پرونده و حضور درکمیته های بیمارستانی بالاخص مدیریت خطر (از بعد خطاهاي دارویی). کمیته مرگ و میر و عفونت لازم است با داروها و چگونگی استفاده از آنها آشنایی داشته باشدند.

رئوس مطالب:(۳۴ ساعت)

۱- مقدمه (درج آشنایی):

- منشا داروها (گیاهی، حیوانی،معدنی، صناعی، نیمه صناعی)
- اشکال مختلف دارویی (قرص، کپسول، محلولها، شیاف، پودر، آمپول)
- راههای مصرف دارو و علل آن
- مقررات مصرف داروها براساس سن بیمار، جنس بیمار، نوع بیماری، شروع و ادامه درمان، ناسازگاریهای داروها با یکیگر، واکنش مختلف اندامها نسبت به داروها، تاثیر نامطلوب جمع شدن دارو در بدن، حساسیت در مقابل داروهای مختلف، کنترل داروهای مخدر، عوارض، خطرات جانبی، موارد منع استعمال، نگهداری داروهای سمی و غیرسمی.
- محاسبات درصد داروها و محلولها
- روشهای اندازه گیری مواد موثر در داروها، درست کردن محلول از مواد جامد و مایع.

۲- شناخت کلی و تقسیم بندی داروها:

- آنتی بیوتیک ها، هورمونهای مهم، داروهای پوستی، داروهای مورد مصرف در تشخیص بیماریها، داروهای مخدر و خواب آور، مسکن (ضد درد، آرام بخش)، بیهوشی (موضعی و عمومی)، داروهای روان گردان .

۳- انواع داروها بر حسب اثر و موارد کاربرد آن:

- داروهای موثر در دستگاه تنفسی: بخور، قطره بینی، رقیق کننده خلط و خلط آور، برطرف کننده سرفه، ضد اسپاسم برنش
- داروهای موثر در دستگاه گردش خون: داروهای محرك قلب، داروهای منبسط کننده عروق، داروهای منقبض کننده عروق، پایین آورنده فشارخون، بالابرندۀ فشارخون، داروهای ضد کم خونی، داروهای ضد انعقاد خون، داروهای منعقد کننده خون.

- داروهای موثر در دستگاه گوارش: داروهای ضد نفخ، مهوع، مسکن لوله گوارشی، ملین، ضد انگل.
- داروهای موثر در دستگاه ادراری: داروهای مدر، داروهایی که ادرار را قلیایی یا اسیدی می نمایند، داروهای ضد عفونی کننده مجاری ادراری.
- داروهای موثر در زنان و زایمان: بارداری، مادران شیرده، امراض زنان
- داروهای موثر در دستگاه عصبی: مسکن، محرک اعصاب سمپاتیک و پاراسمپاتیک، ضد درد و ضد اسپاسم.

منابع اصلی درس:

۱- کتب رایج داروشناسی

شیوه ارزیابی دانشجو:

آزمون پایان ترم (حیطه شناختی)



هدف کلی درس:

کسب مهارت‌های عملی براساس آموخته‌های نظری جهت ارائه خدمات مفیدتر در واحد بایگانی پزشکی

شرح درس:

با توجه به لزوم تمرین و ممارست آموخته‌های نظری در حیطه عملی، دانشجویان در کارورزی در عرصه، عملاً با انجام فعالیت در واحد‌های مختلف بخش مدارک پزشکی به کسب مهارت و تسلط علمی بر آموخته‌های تئوری می‌پردازند.

رؤوس مطالب: (۲۰۴ ساعت)

- با محیط جغرافیایی مدارک پزشکی آشنا شوند.
- با بخش‌های مختلف بیمارستان و ارتباط آن‌ها با بخش مدارک پزشکی آشنا شوند.
- با گردش کار واحد‌های مختلف بخش مدارک پزشکی آشنا شوند.
- با سیستم بایگانی موجود بیمارستان آشنا شوند.
- سیستمی را برای جاگذاری اوراق مختلف که پس از ترجیح بیمار به بخش مدارک پزشکی ارسال می‌گردد طراحی و ارائه نماید.
- مراجعین خارج از مرکز درمانی را جهت دریافت اطلاعات مدارک پزشکی به نحو مطلوب پاسخگویی کنند.
- قفسه‌ها و فضای مورد نیاز بایگانی پزشکی را جهت گسترش آتی طبق مدت زمان نگهداری پرونده‌ها برآورده کنند.
- پرونده‌های بالینی را بازیابی و به نحو صحیح با رعایت استانداردهای سیستم خروج پرونده در اختیار مقاضیان قرار دهد.
- پرونده‌ها را به روش علمی و طبق ضوابط مدت زمان نگهداری پرونده راکد کند.
- پرونده‌های بالینی را ارزیابی و رفع نواقص آنها را پیگیری نماید.
- سیستم کدگذاری رنگی پوشش‌ها را طراحی و ارائه نماید.
- اطلاعات پرونده‌های بالینی را در کوتاه‌ترین زمان ممکن به کامپیوتر وارد کند، اطلاعات وارد شده را تصحیح نموده یا تغییر دهد، از اطلاعات ثبت شده گزارش گیری نماید و برنامه‌های اختصاصی بخش مدارک پزشکی را روی کامپیوتر نصب نموده و از برنامه‌های موجود نسخه پشتیبان تهیه نماید.
- فرم‌های مدارک پزشکی را مطابق با اصول علمی و نیاز مرکز درمانی طراحی نماید.
- پوشش مدارک پزشکی را مطابق با اصول علمی و نیاز مرکز درمانی طراحی نماید.



منابع اصلی درس:
کلیه منابع درسی فارسی و انگلیسی

شیوه ارزیابی دانشجو:

ارزشیابی دانشجو براساس معیارهای رعایت شونات، نحوه برخورد در محیط کارورزی (بیمار، پرسنل، مردمی)، میزان علاقمندی، عملکرد دانشجو، گزارش کار پایان دوره، ارائه طرح اصلاحی و آزمون پایان ترم (حیطه مهارتی) می باشد.



هدف کلی درس:

کسب مهارت‌های عملی براساس آموخته‌های نظری جهت ارائه خدمات مفیدتر در واحد کدگذاری بیماریها و واحد آمار

شرح درس:

با توجه به لزوم تمرین و ممارست آموخته‌های نظری در حیطه عملی، دانشجویان در کارورزی در عرصه، عملأ با انجام فعالیت در واحدهای مختلف بخش مدارک پزشکی به کسب مهارت و تسلط علمی بر آموخته‌های تئوری می‌پردازند.

رئوس مطالب:(۲۰ ساعت)

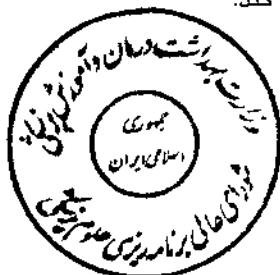
- پرونده را مطالعه کند و اصطلاحات صحیح تشخیصی، اقدامات و علل خارجی حوادث را تعیین کند.
- اختصارات پزشکی را بخواند و اصطلاح پزشکی کامل آنرا تعیین کند.
- اصطلاحات صحیح تشخیصی، اقدامات و علل خارجی حوادث را به نحو صحیح کدگذاری کند.
- علل زنجیره ای فوت بیمار را مطابق قوانین ICD تعیین کند.
- علت زمینه ای فوت را مطابق با قواعد ICD کدگذاری کند.
- سیستم ذخیره و بازیابی اندرس بیماری و جراحی و پزشکان را طراحی و اجرا نماید.
- خدمات ثبت شده در پرونده بیمار را براساس کتاب تعریف خدمات تشخیصی درمانی (CPT) کدگذاری نماید.
- تعریف خدمات را بر مبنای کتاب فوق محاسبه نماید.
- آمار ۱۰۰ علت بیماریها را استخراج و جمع بندی کند.
- آمار روزانه بخش‌های بستری را جمع آوری و کنترل کند.
- آمار واحدهای پاراکلینیک را جمع آوری و کنترل کند.
- شاخصهای آماری بخش‌های مختلف و بیمارستان را محاسبه کند.
- باگانی فرمهای آماری جهت ذخیره و بازیابی اطلاعات آماری را طراحی و ارائه نماید.
- اطلاعات آماری را با استفاده از کامپیوتر ذخیره و بازیابی کند.
- جداول و نمودارهای آماری را به روش علمی بصورت دستی و کامپیوتری رسم کند.
- آمار و اطلاعات بیماریهای بیماران بستری را از کامپیوتر به روش علمی استخراج و ارائه کند.
- اطلاعات آماری را تحلیل کند.

منابع اصلی درس:

کلیه منابع درسی فارسی و انگلیسی

شیوه ارزیابی دانشجو:

ارزشیابی دانشجو براساس معیارهای رعایت شیوه‌نامه، نحوه برخورد در محیط کارورزی (بیمار، پرسنل، مرتبی)، میزان علاقمندی، عملکرد دانشجو، گزارش کار پایان دوره، ارائه طرح اصلاحی و آزمون پایان نرم (حیطه مهارتی) می‌باشد.



نام درس: کارآموزی در عرصه ۲

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: کارآموزی در عرصه

هدف کلی درس:

کسب مهارتهای عملی براساس آموخته های نظری جهت ارائه خدمات مفیدتر و مدیریت بخش مدارک پزشکی

شرح درس:

با توجه به لزوم تمرین و ممارست آموخته های نظری در حیطه عملی، دانشجویان در کارورزی در عرصه، عملاً با انجام فعالیت در واحدهای مختلف بخش مدارک پزشکی به کسب مهارت و تسلط علمی بر آموخته های تئوری می پردازند.

رئوس مطالب: (۲۰ ساعت)

- صورتجلسات کمیته مدارک پزشکی را به نحو مطلوب تنظیم کند.
- نحوه پیگیری و اجرای مصوبات کمیته مدارک پزشکی را فراگیرد.
- برنامه کاری و شیفت در گردش پرسنل واحدهای مختلف بخش مدارک پزشکی را تنظیم کند.
- مکاتبات مراجع قانونی و ذیصلاح را جهت دریافت اطلاعات پرونده بیمار برابر ضوابط پاسخ دهد.
- میزان مصرف سالیانه فرمها و پوشه های مدارک پزشکی را برآورد کند.
- شرح وظایف واحدهای مختلف بخش مدارک پزشکی را تنظیم کند.
- نحوه اداره جلسات بخش مدارک پزشکی را فراگیرد.
- وسائل و تجهیزات مورد نیاز بخش مدارک پزشکی را با کیفیت و اندازه های استاندارد سفارش دهد.
- نحوه تغییر سیستم کدگذاری به آخرین ویرایش ICD را طراحی نماید.
- چگونگی تغییر سیستم بایگانی عددی مستقیم را به MD یا TD یا طراحی نماید.
- مکانیسمی را برای راکد کردن پرونده ها به روش علمی و برابر مدت زمان نگهداری پرونده طراحی نماید.
- مکانیسمی برای ارزیابی پرونده های بالینی و رفع نواقص آنها طراحی نماید.
- در فعالیتهای سایر واحدها و سازمانهای مرتبط با مدارک پزشکی مشارکت نماید.

منابع اصلی درس:

کلیه منابع درسی فارسی و انگلیسی

شیوه ارزیابی دانشجو:

ارزشیابی دانشجو براساس معیارهای رعایت شوونات، نحوه برخورد در محیط کارورزی (بیمار، پرسنل، مرتبی)، میزان علاقمندی، عملکرد دانشجو، گزارش کار پایان دوره، ارائه طرح اصلاحی و آزمون پایان ترم (حیطه مهارتی) می باشد.



فصل چهارم

ارزشیابی برنامه آموزشی دوره

کارشناسی ناپیوسته رشته مدارک پزشکی



۱- هدف از ارزشیابی برنامه:

- الف- سنجش سطح دستیابی به اهداف آموزشی
- ب- تعیین و تشخیص نقاط قوت و ضعف برنامه
- ج- اصلاح و بهبود برنامه آموزشی براساس نیازها

۲- نحوه ارزشیابی برنامه:

ارزشیابی تکوینی و ارزشیابی تراکمی این برنامه مبتنی بر هدف می باشد

۳- مراحل اجرایی ارزشیابی برنامه:

- الف- تعیین وضعیت موجود و اهداف برنامه
- ب- تهیه ابزار ارزشیابی
- ج- بررسی نقاط قوت و ضعف
- د- تعیین فرصتها
- ه- تعیین تهدیدها
- و- تحلیل نتایج و تصمیم گیری



۴- تواتر انجام ارزشیابی:

- الف- ارزشیابی تراکمی هر ۲ سال یکبار
- ب- ارزشیابی تکوینی به طور مستمر در طول اجرای برنامه و خاتمه هر دوره آموزشی

۵- شاخصهای پیشنهادی برای ارزشیابی برنامه:

- الف- میزان رضایت اعضای هیات علمی
- ب- میزان رضایت مدیران اجرایی آموزشی
- ج- میزان اشتغال دانش آموختگان

د- میزان رضایت دانشجویان

ه- میزان موفقیت در امتحانات مقاطع ناپیوسته

و- میزان رضایت مسئولین بیمارستانها درخصوص سطح علمی فارغ التحصیلان شاغل در بیمارستان

ع- معیارهای موفقیت برنامه در مورد هر شاخص:

الف- ۸۰ درصد رضایت اعضای هیات علمی از پیشرفت تحصیلی دانشجویان

ب- ۸۰ درصد رضایت مدیران گروههای آموزشی در مورد میزان موفقیت در نیل به اهداف آموزشی

ج- ۷۰ تا ۸۰ درصد اشتغال دانش آموختگان و تناسب برنامه با وظایف حرفه ای آنان

د- ۷۵ تا ۸۵ درصد رضایت دانشجویان از برنامه آموزشی

ه- ۱۰ تا ۱۵ درصد موفقیت در امتحانات مقاطع ناپیوسته بر مبنای دروس برنامه آموزشی

و- ۵۰ تا ۶۰ درصد رضایت مسئولین بیمارستانها درمورد سطح علمی فارغ التحصیلان شاغل در بیمارستان

